

Warszawa, dnia 4 stycznia 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 1311/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Sebastian Mazurkiewicz

Sędziowie: SO Maciej Schulz

SO Ludmiła Tułaczko (spr.)

protokolant: p.o. protokolanta sądowego Anna Tarasiuk, p.o. protokolanta sądowego Katarzyna Pawelec,

przy udziale prokuratora Jerzego Kopcia

po rozpoznaniu dnia 21 grudnia 2017 r. w Warszawie

sprawy M. H. syna W. i J. ur. (...) w R. skazanego wyrokiem łącznym

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie

z dnia 20 czerwca 2017 r. sygn. akt III K 67/17

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zwalnia skazanego od uiszczenia wydatków w postępowaniu odwoławczym, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa, zasądza od Skarbu Państwa -Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie na rzecz adw. D. K. kwotę 147,60 zł obejmującą wynagrodzenie za obronę z urzędu w drugiej instancji oraz podatek VAT.

SSO Maciej Schulz SSO Sebastian Mazurkiewicz SSO Ludmiła Tułaczko

Sygn. akt VI Ka 1311/ 17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi - Północ w Warszawie wyrokiem łącznym z dnia 20 czerwca 2017r. po rozpoznaniu sprawy sygn. akt III K 67/17:

M. H. skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli w Warszawie, III Wydziału Karnego z dnia 02 marca 2011 r. w sprawie **III K 1302/10** za czyn z art. 286 § 1 k.k. popełniony w dniu 15 lipca 2010 r. na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności i karę 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych. Wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 2 (dwóch) lat próby. Kara pozbawienia wolności oraz kara grzywny wykonane;

2. Sądu Rejonowego w Pruszkowie, V Wydziału Karnego z dnia 25 sierpnia 2011 r. w sprawie **V K 877/11** za czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. popełniony w okresie od dnia 09 marca 2011 r. do dnia 14 marca 2011 r. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności. Wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres

3 (trzech) lat próby. Zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonej kary pozbawienia wolności. Kara pozbawienia wolności wykonana;

3. Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy, III Wydziału Karnego z dnia 11 września 2012 r., w sprawie **III K 830/11** za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 282 k.k. popełniony w dniu 09 czerwca 2011 r., za który wymierzono karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, za czyn z art. 282 k.k., za który orzeczono karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, po czym orzeczono jedną karę łączną w wymiarze 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności. Wykonanie orzeczonej kary łącznej warunkowo zawieszono na okres 3 (trzech) lat próby. Na podstawie art. 33 § 2 orzeczono karę grzywny w rozmiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek po 20 (dwadzieścia) złotych każda. Na poczet orzeczonej grzywny zaliczono okres pozbawienia wolności od dnia 06 lipca 2012 r. do dnia 30 lipca 2012 r. Wykonano karę grzywny.

4. Sądu Rejonowego w Piasecznie, II Wydziału Karnego z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie **II K 1098/12**, za czyn z art. 284 § 2 k.k. popełniony w dniu 20 lutego 2012 r., za który wymierzono karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności. Wykonanie kary pozbawienia wolności warunkowo zawieszono na okres 3 (trzech) lat próby;

5. Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie, III Wydziału Karnego, III Wydziału Karnego z dnia 09 sierpnia 2013 r. w sprawie **III K 64/13**, za czyny z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 58 § 3 k.k. popełniony w dniu 22 grudnia 2011 r. i 27 grudnia 2011r za które wymierzono karę 12 (dwunastu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin miesięcznie; Postępowanie wykonawcze w zakresie wykonania kary ograniczenia wolności zostało zawieszono;

6. Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie, V Wydziału Karnego z dnia 29 maja 2014 r. w sprawie **V K 930/13** za czyn z art. 286 § 1 k.k. popełniony w dniu 25 marca 2011 r., za który wymierzono karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności. W dniu 15 czerwca 2016 r. wykonano karę pozbawienia wolności;

7. Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie, III Wydziału Karnego z dnia 13 maja 2014 r. w sprawie **III K 160/14** za czyn z art. 286 § 1 i 3 k.k. popełniony w okresie od 27 do 30 września 2013 r., za który orzeczono karę 12 (dwunastu) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin miesięcznie; Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2014r zawieszono postępowanie wykonawcze w przedmiocie wykonywania kary ograniczenia wolności;

8. Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej w IX Wydziale Karnym z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie **IX K 218/15**, za czyn z art. 286 § 1 k.k. popełniony w dniu 06 grudnia 2013 r., za który orzeczono karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

9. Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi Północ w Warszawie, III Wydziału Karnego z dnia 04 października 2016 r. w sprawie **III K 356/16**, za czyn z art. 284 § 2 k.k. popełniony w okresie od dnia 12 lutego 2015 r. do 06 maja 2015 r., za który orzeczono karę grzywny w wysokości 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych, ustalając wysokość stawki na 10 (dziesięć) złotych.

Na podstawie art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw w zw. z art. 4 par 1 k.k. stosując ustawę w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2015r.

w punkcie I: na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k. kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami opisanymi w pkt 2 i 6 połączył i wymierzył skazanemu karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności, na której poczet zaliczył okresy ich realnego wykonywania (od 19.07.2014r do 10.09.2014r i od 30.06.2016r do 08.05.2017r oraz od 11.09.2014r do 05.02.2015r oraz od 14.03.2016r do 15.06.2016r) uznając karę łączną pozbawienia wolności za wykonaną w całości;

w punkcie II: na podstawie art. 572 kpk postępowanie w zakresie wydania wyroku łącznego obejmującego skazanie opisane w pkt 1, 3, 4,5, 9 umorzył;

w punkcie III: na podstawie art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k., 87 k.k. połączył karę ograniczenia wolności wymierzoną wyrokiem opisanym w pkt 7 oraz pozbawienia wolności wymierzoną wyrokiem opisanym w pkt 8 i wymierzył skazanemu karę łączną w wymiarze 11 miesięcy pozbawienia wolności;

Na podstawie art. 618 § 1 pkt 11 kpk zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata D. K. wynagrodzenie w kwocie 288 złotych plus należny podatek od towarów i usług za pomoc prawną świadczoną skazanemu z urzędu; na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od uiszczenia kosztów sądowych, ustalając iż koszty postępowania ponosi Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację złożył obrońca skazanego M. H..

Na podstawie art. 425 § 1 i 2 kpk, zaskarżył rozstrzygnięcie w części dotyczącej pkt I i III wyroku. Na podstawie art. 427 § 1 i 2 KPK w zw. z art. 438 pkt 1 i 4 KPK skarżonemu wyrokowi zarzucił:

a. w zakresie pkt I wyroku obrażę przepisów prawa materialnego, tj. art. 85 w zw. z art. 92 KK (Dz. U. Z 2015 r. poz. 541) poprzez jego niezastosowanie polegające na uznaniu, że wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia w Warszawie z 29 maja 2014r., sygn. VK 930/13, nie podlega łączeniu z wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku - Białej z 10 czerwca 2015 r., sygn. IX K 218/15;

b. w zakresie pkt III wyroku rażąca niewspółmierność kary polegającą na połączeniu kary pozbawienia wolności z karą ograniczenia wolności na zasadzie innej niż absorpcja skutkujące wydłużeniem czasu pozbawienia wolności o 5 miesięcy, w tej sytuacji o okres niemal równy okresowi aktualnie odbywanej kary, w sytuacji, w której odbycie 12 miesięcy ograniczenia wolności jest dla skazanego względniejsze.

c. Na podstawie art. 437 § 1 kpk wniósł o zmianę wyroku poprzez połączenie kar 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieście o sygn. V K 930/13, 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonych wyrokiem Sadu Rejonowego w Bielsko - Białej w sprawie o sygn. IX K 218/15, 12 miesięcy ograniczenia wolności orzeczonych wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy - Woli w Warszawie na zasadzie asperacji w wymiarze roku i dwóch miesięcy pozbawienia wolności i zaliczenie na poczet tej kary okresu ich realnego wykonywania, ewentualnie o niełączenie wyżej wymienionych kar.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy skazanego nie zasługuje na uwzględnienie a wskazane w niej zarzuty nie są zasadne. Sąd I instancji prawidłowo ustalił, że w niniejszej sprawie zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw należy zastosować art. 85 k.k.

w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. do tych wyroków, które uprawomocniły się przed tą datą. W tej sytuacji zbieg przestępstw wyznacza zawsze pierwszy chronologicznie wyrok. W niniejszej sprawie pierwszym takim wyrokiem był wyrok Sądu Rejonowego w Pruszkowie sygn. VK 877/11 z dnia 25.08.2011r. skazujący M. H. za czyn z art. 284 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania, która następnie została zarządzona do wykonania na mocy postanowienia z dnia 9.08.2013r. Skazany karę tę odbył w dniach od 30.06.2016r. do dnia 8.05.2017r. z zaliczeniem okresu 19.07.2014r. do 10.09.2014r. Przed datą pierwszego wyroku w dniu 25.03.2011r. skazany popełnił przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. objęte wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie sygn. V K 930/13. Pierwszy realny zbieg tworzyły zatem przestępstwa, za które zostały orzeczone kary wyrokami sygn. V K 877/11 i V K 930/13. Natomiast drugi realny zbieg tworzą przestępstwa, za które zostały wymierzone kary ograniczenia wolności i pozbawienia wolności na mocy wyroków sygn. III K 160/14 i IX K 218/15. Natomiast przestępstwa objęte wyrokami w sprawach sygn. III K 1302/10, III K 830/11, II K 1098/12, III K 64/13 oraz III K 356/16 nie spełniają warunków do wymierzenia kary łącznej

z uwagi na daty popełnienia czynów, upływ okresów próby i dalszych 6 miesięcy, koniecznych do zarządzenia wykonania kary oraz z uwagi na orzeczenie kar niepodlegających łączeniu. W tym zakresie zasadnie Sąd I instancji umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego. Natomiast nie mogą zostać objęte węzłem kary łącznej kary

jednostkowe orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego dla Warszawy -Śródmieścia w Warszawie o sygn. V K 930/13 skazujący na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności, Sądu Rejonowego w Bielsku – Białej w sprawie o sygn. IX K 218/15 skazujący na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie sygn. III K 160/14 skazujący na karę 12 miesięcy ograniczenia wolności, o co wnosi skarżący w apelacji, gdyż takiemu połączeniu sprzeciwia się treść art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. Zarzuty obrońcy sprowadzają się w istocie do zastosowania konfiguracyjnej wykładni art. 85 k.k., która została wyłączona między innymi uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 25.02.2005r. sygn. I KZP 36/04 / OSNKW 2005, nr 2, poz. 13/. Z treści tej uchwały wynika, że : brak jest po stronie sądu możliwości wybierania takiej konfiguracji wyroków podlegających łączeniu, która byłaby dla skazanego najbardziej korzystna. Zawarty w art. 85 k.k. w brzmieniu przed dniem 1.07.2015r. zwrot „zanim zapadł pierwszy wyrok” odnosi się bowiem do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego przestępstwa. Wyrok ten wyznaczać będzie zatem granicę zbiegu przestępstw, wytyczającą możliwość łączenia kar w wyroku łącznym. W wyroku z dnia

9 października 2008 roku, sygn. akt V KK 274/08 Sąd Najwyższy wskazał, że: „wykładnia przepisu art. 85 k.k. prowadzi do wniosku, iż określenie "zanim zapadł pierwszy wyrok" odnosi się do pierwszego chronologicznie wyroku, który zapadł przed popełnieniem przez sprawcę kolejnego przestępstwa lub kolejnych przestępstw. Ten właśnie pierwszy wyrok powinien zatem być punktem odniesienia przy dokonywaniu oceny, które z przestępstw objętych kolejnymi wyrokami pozostają

w zbiegu uzasadniającym połączenie węzłem wyroku łącznego. Nie ma natomiast żadnych przeszkód prawnych, aby spośród skazań, których nie obejmie tak ukształtowany wyrok łączny, utworzyć kolejną grupę obejmującą skazania za czyny popełnione zanim zapadł kolejny "pierwszy wyrok" - oczywiście "pierwszy" z punktu widzenia tej kolejnej grupy przestępstw.” Konfiguracja wyroków wskazana przez skarżącego w apelacji nie uwzględnia faktu, że pierwszym chronologicznie wyrokiem jest wyrok Sądu Rejonowego w Pruszkowie sygn. V K 877/11 wydany w dniu 25.08.2011r. i to ten wyrok stanowi odniesienie do pierwszego realnego zbiegu przestępstw. Nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 92 k.k. bowiem Sąd I instancji połączył w węzeł kary łącznej, także te kary, które zostały już wykonane, przy spełnieniu przesłanek z art. 85 k.k. w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1.07.2015r. Sąd I instancji nie mógł także odmówić połączenia kary jednostkowej pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku-Białej sygn. IX K 218/15 i ograniczenia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy – Woli w Warszawie sygn. III K 160/14 skoro przepis art. 87 k.k.

w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 lipca 2015r. nakazywał obligatoryjne połączenie takich kar i wymierzenie kary pozbawienia wolności przy zastosowaniu przeliczenia, iż jeden miesiąc ograniczenia wolności równa się 15 dniom pozbawienia wolności. Nie można także podzielić zarzutów, aby wymierzając karę łączną powstałą z połączenia kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności należało zastosować zasadę absorpcji. Wymiar kary łącznej opiera się na stopniu związku podmiotowo-przedmiotowego pomiędzy poszczególnymi przestępstwami. Związek przedmiotowy wynika z tożsamości pokrzywdzonych, ilości i rodzaju naruszonych dóbr prawnych, sposobu działania sprawcy, bliskości czasowej poszczególnych przestępstw. W związku podmiotowym chodzi o pobudki jakimi kierował się sprawca, podobieństwo rodzajów winy, zamiarów. Kara łączna stanowi syntetyczną, całościową ocenę zachowań sprawcy i musi być postrzegana jako instytucja gwarantująca racjonalność karania w stosunku do sprawcy wielu przestępstw. Popełnienie przez sprawcę wielu przestępstw jest elementem prognostycznym, przemawiającym za wymierzeniem kary łącznej surowszej od wynikającej z zastosowania absorpcji. /wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 30.10.2013r. II AKa 157/13 / Te okoliczności Sąd I instancji uwzględnił, stwierdzając że wymiar kary łącznej uzasadnia postawa skazanego, który notorycznie wchodzi

w konflikt z prawem, w tym, jak wynika z opinii /k- 161/ popełnia również wykroczenia. Na takie ukształtowanie kary łącznej, jak wynika z uzasadnienia Sądu

I instancji, wpływ miało również zachowanie skazanego w zakładzie karnym, które nie wyróżnia się w sposób pozytywny. M. H. był karany regulaminowo. Wyrok łączny nie musi polepszać sytuacji skazanego lecz ma za zadanie odpowiedni dobór kary łącznej spełniającej przesłanki z art. 53 k.k. Tymczasem wymierzone kary łączne te przesłanki spełniają. Wielość popełnionych przestępstw, brak zdecydowanej poprawy zachowania, wskazują na potrzebę zastosowania zasady wymiaru kary zbliżonej do absorpcji. Na skutek wymiaru kary łącznej skazany powinien odbyć jeszcze 5 miesięcy kary pozbawienia wolności oraz karę ograniczenia wolności orzeczoną na mocy wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w Warszawie sygn. II K 64/13. Do wykonania pozostały także kary grzywny

orzeczone w sprawach Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi -Północ w Warszawie III K 356/16 i Sądu Rejonowego dla Warszawy- Mokotowa w Warszawie sygn. III K 172/17 /k-326/.W tej sytuacji zachodzą na podstawie art. 85 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015r. warunki do orzeczenia kary łącznej grzywny. O kosztach obrony z urzędu Sąd odwoławczy orzekł na podstawie § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. Sąd zwolnił skazanego od uiszczenia wydatków w postępowaniu odwoławczym.

Mając powyższe na uwadze Sąd odwoławczy orzekł jak w wyroku.

SSO Maciej Schulz SSO Sebastian Mazurkiewicz SSO Ludmiła Tułaczko